

14. november 2023

UKA23/60

Paris-imi isumaqatigiissummut Kalaallit Nunaata nunamut nangaassuteqarnera atorunnaarsinneqassasoq aammalu Naalagaaffiit Peqatigiit Silap pissusia pillugu nunani tamalaani isumaqatigiissutaannut, UNFCCC-imut, nalunaarutigineqassasoq, danskit naalakkersuisuinut nalunaarutigeqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq)

Parisimi isumaqatigiissutip Nunatsinnut atuutsilersinneqarnissaanut, Inatsisartuni Naalakkersuisunilu maannamut suliarineqarsimaneranut Siumut naammaginnippoq.

Upernaakkut 2023-mi Parisimi isumaqatigiissutip Nunatsinnit nangaassuteqarfigineqarnerata atorunnaarsinneqarnissaa pillugu Naalakkersuisut Inatsisartunut siunnersuuteqarput. Oqaluuserisag 19. maj 2023 siullermeerlugu sammineqarpoq.

Oqaluuserisap sammineqarnerani Siumut arlalinnik oqariartuuteqarpoq, taakkulu oqariartuutit Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliamit naammaginartumik suliarineqarsimasut Siumut isumaqarpoq. Sammisap siullermeernerani apeqqutit Siumup qaqiligai akissuteqarfigineqarsimasutut Siumumit isumaqarfigaavut.

Siullermeernerani ilaatigut oqariartuutigaarput, Siumut isumaqartoq, apeqqutini pingaaruteqarluinnartuni – tamatsinnullu annertuumik kinguneqartussaasuni - Naalakkersuisut inatsisartunik tunuliaquteqaratik sulilersinnaangitsut. Minnerunngitsumik Nunatta aningaasarsiorfiusinnaasunik nutaanik ujarlertuarnissaanut periarfissaqarluarnissaq pingaaruteqarpoq aamma ilisimaqqissaagassat aatsaat qulaajarsimallugit Parisimi isumaqatigiissummut ilanngunnissarput pisinnaasoq Siumut isumaqarpoq. Naammattumik namminiussuseqartigata, inuussutissarsiornikkut ineriartorfissatuarisavut inuiassuarnut pituttorneqarnertigut aangartinneqariaannaapput.

Siumumilu tamannarpiaq ilanngullugu isumakulunnartutut isigisimavarput, inissisimaffipullu tungaviumik allanngorsimangilaq. Inuiaqatigiittut inuiattullu uagut ineriartornissatta killilersorneqalinnginnissaa allanit pingaarnerujussuulluni inissisimavoq.

--

Naalakkersuisut namminneq suliamut nalilersuisitsisimaneranni siullermi erserpoq, Kalaallit Nunaat, Naalagaaffiit Peqatigiinnut nammineq ilaasortaangimmat, Parisimi isumaqatigiissut pillugu namminerisaminik iliuusissanik tassunga tunniussisinnanngitsoq, iliuusissatullu Naalakkersuisut siunniussassaar Danmarkip tunniussassaanut ilaatinneqartassasut.

--

Siullermeerneqarneraniit Ataatsimiititaliami sulinermut atatillugu nutaamik nalilersuisitsisoqarpoq, nalilersuinerlu taanna Naalagaaffiup inatsisilerituuaniit pinnani Nunat tamalaat isumaqatigiissutaanut ilisimasaqartumit ingerlanneqarsimavoq.

Taassumallu inerniliussaa Naalagaaffiup inatsisilerituuaniit allarluinnaavoq, imalu nipeqarpoq:

“Namminersorlutik Oqartussat – Kalaallit Nunaata nunap immikkoortuatut tunuarsimaarfigineqarneranik atorunnaarsitsinnginnermi – “pissutsit immikkut ittut” qanoq iliorluni aqqinneqassanersut Namminersorlutik Oqartussat kissaatigineeraat inississagaat, aammalu Namminersorlutik Oqartussat danskit naalakkersuisui, FN-imi suliniaqatigiiffiit allallu attuumassutillit suleqatigalugit “pissutsinut immikkut ittunut” aqqiissutissaanik, Namminersorlutik Oqartussanit naammassineqarsinnaasunik aalajangersaanissaq qulakkiissagaat.”

Siumut isumaqarpoq oqariartuut taanna qaangiinnarneqarsinnaanngitsoq. Siumup paasinninnera naapertorlugu naliliinermi pineqarpoq, Avatangiisinut oqartussaaffik tamakkiisumik Nunatta akisussaaffigimmagu, Danmarkip pineqartumut akuliutsinneqarsinnaanngitsoq, aamma tamanna isumaqartoq, Kalaallit Nunaat namminerisamik Naalagaaffiit Peqatigiiffiannut aqqiissutissamik ujartuissasoq, pisariaqassappat – kissaatigineqassappallu – Danmarkip peqatigalugu. Uanilu pingaarpoq naqissusissallugu, tamanna Kalaallit Nunaata nammineq aalajangerneranik tunngaveqassammat.

Allamik apeqqummut nalilersuisitsisimanerup kingunerisaanik apeqqutip sammivia allarluinnangortoq Siumut isumaqarpoq, taamaammallu oqaluserisassap nutaamik sammivilerlugu aalajangiiffigineqassasoq Siumut isumaqarpoq. Taama suleriuseqarneq Inuiaat Kalaallit tamatta sinnerluta akisussaaffeqarnermik takutitsinerussaaq.

Siumullu nalilivoq Ataatsimiititaliami tamanna anguneqarsimasoq. Taamallu oqaaseqarluta Siumuminngaanniit Naalakkersuisut sulilluaqqinnissaanik kissaappavut.

Mala Høy Kúko

Siumut